

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

61. An intra octo dies, in quibus Capitulumm Sede vacante cogitat de
Vicario eligendo, debeat Archidiaconus jurisdictionem administrare? Ex p.
8. tr. 4. res. 36.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76359](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-76359)

408. Tract. V. De Potestate Capituli,

beneficio, qui semper debetur Prælato pro tempore quo servitur, cap. non lucet 2. cap. Episcopus 4. cap. cum secundum 16. cap. dilecto filio 24. de præbend. quibus ita propositis, iudex Apostolicus iustè sententiam protulit condemnatoriam.

3. A qua sententia, cùm fuisset appellatus, & causa communis per Illusterrimum Collectorem Apostolicum, rei condemnati in libello appellatorio, formarunt articulos vbi deducebant Ecclesiam carere legitimam defensore, sine quo processus non poterat subsistere, cap. constitutio ne Sede Vacante, cap. 1. codem tunc. sicut processus minorum sine curatore, l. acta, §. ultim. ff. de re indic. glossa. in dicto cap. 1. ne Sede Vacante: sic etiam acta esse nulla ex defectu legitimi defensoris, ut iura Canonica clamat.

4. Secundo, quia in computis rationibus certa quantitas non adfuit, vt erat necessarium, l. non solum, §. is qui rationes, ff. de libera. lib. statu. liberum, §. si quis non dare, ff. de statu lib. Affl. & dec. 157. & quando dabatur error calculi, artifici recipi debebant. l. 1. C. de error. calculi & vbi glossa. ff. de administrat. rerum ad civit. pertin. Bart. 1. 2. C. de iure, scilicet l. 10. Garc. foren. 923. n. 3. §. 36.

5. Quibus vīsis, & receptis articulis erroris calculi iuxta tradita per Escobar de ratione. cap. 38. n. 4. cùm appellantes non probarent, sententia Auditoris cum Adjuncto confirmata fuit, per aliquot iura allegata, debita enim Episcoporum per Capitulum Sede Vacante, ante omnino solvi debere iudicavimus, anno 1640. Hucvsque Thenu. Qui etiam in decr. 75. n. 9. docet Capitulum Sede Vacante teneri eleemosynas impartiri, ad quas Episcopi tenentur; & adducit Calderinum, & Tuschum.

R E S O L . L X I .

An intra octo dies, in quibus Capitulum Sede Vacante, coigitur de Vicario eligendo, debet Archidiaconus jurisdictionem administrare: Ex p. 8. tr. 4. Ref. 36.

S. 1. R espondet affirmativè Marcellus Vulpe in *Prax. For. Ecclesiæ. cap. 44. n. 30.* eo quod ad Archidiaconum spectet dicta jurisdictione, cùm ipse sit ipso jure Vicarius, cap. 1. & cap. ad hoc de officio Archid. & de jure habet jurisdictionem ordinariā, glossa in c. perfectis, in verb. iurgia. dis. 25. nec obstat, quod dicta jura loquuntur Sede plena; quia per mortem Episcopi, ea, quæ Archidiacono de iure competit, se non auferuntur, Sbroz de Vicar. Episcopi lib. 1. quiesc. 61. Abb. in cap. dilecto, num. 7. de officio Archid. Foller. in confir. Regni. incipit. Ad audiendum nostram, n. 75. vbi dicit, ita seruatum fuisse Salerni per Capitulum tempore Sedis Vacantis, ob mortem Cardinalis Seripandi Archiepiscopi, quod Archidiaconus exercit jurisdictionem, donec à Capitulo fuit Vicarius deputatus; & hoc non sine maxima ratione, cum experientia vīsum sit, quod in principio Sedis Vacantis multi improbi, audacieores sunt, & absque Dei, & iustitia timore, confisi quod non sit, qui carceribus, & aliis legitimis prōvisionibus eorum audaciam coērcent & refranent, cùm Capitulum non possit statim se congregare, & malo occurrere, multa scelerā & criminā perpetrate non verentur; & exinde perturbatio-nes multa oriuntur & scandala, quibus omnino obviandum est. Clem. 1. de officio ordin. etiam levia, & puella sunt, cap. 2. de nov. oper. munt. & ad evitanda scandala à jure recedi potest cap. non potest 23. q. 4. & Clem. 1. de pan. Ad obviandum ergo insolentius quæ evenire solent, antequam per Capitulum Vicarius deputetur Archidiaconus, qui primam dignitatem, & locū pri- mū in Capitulo obtinet, potest legitimè exercere;

salva tamen decisione Sacrae Concilij Congregatio-nis. Ita Vulpe: cuius sententiam tenet etiam Solar-zanus de Indiarum iure, tom. 2. lib. 3. cap. 13. n. 51. & Valenzuela conf. 101. n. 21. cum aliis.

2. At, his non obstantibus, contraria sententia adhæret Quaranta in summa Bull. ver. Capitulum, ede Vacante, n. 2. vbi ita afficit. Primo dubitatur scilicet præfixione termini octo dierum, infra quem Capitulum cogitat Vicarium eligere, quis interim adiunxit. Respondeo quod quamvis videatur dici posse Archidiaconum debere tunc temporis vices Vicarii sustinere, per text. in cap. 1. in cap. ad hoc, de officio Archid. idque etiam sentiat Iac. Sbroz. in tract. de vic. Episc. lib. 1. quiesc. 61. tamen quia ex diversis non fit illatio, & dicta jura loquuntur Sede repleta, non autem Sede Vacante, quo casu de iure transit in Capitulum jurisdictione ut satis abunde supra scriptum fit, dicendum puto infra octo illos dies rorū Capitulum administrare debere. Ita ille.

Et ut verum fatear, quia jurisdictione Archidiaconi hodie recessit ab aula sententia Quaranta adhaerebat, quæ firmatur ex his que docet Merolla, tom. 3. disp. 7. c. 7. dub. 1. n. 7.

R E S O L . L X I I .

An Capitulum Sede Vacante possit restringere tem-pus octo dierum, statuum à Concilio Tridentino pro Vicario eligendo? Ex parte 8. tractat. 4. Resol. 65.

S. 1. N egativè responder Merolla tom. 3. disp. 7. cap. 7. dub. 26. n. 260. quia quamvis in potestate Capituli si creare Vicarium, etiam prima die post Episcopi mortem, non tamen statuere potest, vt intra brevius tempus assignatum à Tridentino debet illum eligere, ita vt ad id necessiteretur, nam cum Capitulum non sit superioris se ipso, non potest sibi legem imponere, & quia obligatur, quia lex ligat tantum subditos feren-tis. at Capitulum non sit subditum sibi ipsi, quamvis quilibet de Capitulo lectorum accepit, si Capitulo subditus, & statutis Capituli obligetur.

2. Sed his non obstantibus, aliqui affirmativè sententia adhærent, & ideo Quaranta in Summa Bulla verb. Capitulum, Sede Vacante, g. 12. §. primo dubitatur, in fine, altererit, posse Capitulum Sede Vacante, numerum octo dierum pro Vicario eligendo restringere, breviorum statuendo per text. in cap. Ecclesiæ vestra, vbi Abbas, not. 1. de elect. & hanc sententiam tenet etiam Genuensis in praxi c. 88. n. 7.

R E S O L . L X I I I .

An Capitulum Sede Vacante possit post octo dies antequam Metropolitanus eligat Vicarium purgare moram, & elegere Vicarium? Ex part. 8. tractat. 4. Res. 71.

S. 1. A ffirmativè responder Garcias de benef. tom. 1. part. 5. c. 7. n. 7. vbi excludit, quod Capitulum, quod infra octo dies Vicarium non constituit, possit re integrata, antequam Metropolitanus cum deputet, moram purgare.

2. Sed contrarium, & merito, tenet novissimum Emanuel Thenu. in decisionibus Archiepiscopibus Olysiensis, part. 1. decr. 22. n. 5. vbi sic ait: Si Capitulum intra octo dies Vicarium non constituit, devolvitur Vicarij deputatio ad superiorem, vt in Conclitu declarat, vbi dictio, omnino, præcisam naturam haberet, restrictione aliqua non patitur, immo importat præci-